

Տ. ՄՏԵՓԱՆՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԶԱԲԱԼՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋԸ՝ ԱՐՏԱՍԱՆՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱԺԱՐՈՒՄ

«Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ.
Ամէն»:

«Զի որդիք աշխարհիս այսորիկ իմաստագոյնք են քան զորդիս լուսոյ յազգս իրեանց» (Ղուկ. ԺԶ 8):

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ,
Այս խոսքերը մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսն է արտասանել իր պատմած մի առակի վերջում: Առակը հետևյալն է.

Կար մի մեծահարուստ տանուտեր, որ իր կալվածքների վերահսկողությունը հանձնում է մի վստահելի մարդու՝ իր տնտեսին: Այնպես է պատահում, որ տնտեսը սկսում է կամաց-կամաց յորացնել փողերը, վեղծումներ անել: Լուրը հասնում է տանուտերին: Սա հրավիրում է տնտեսին իր մոտ և նրանից հաշիվ է պահանջում: Իսկ տնտեսը, իմանալով, որ ինքն անխուսափելիորեն վտարվելու է, ուզում է իր ապագան ապահովել և պարտապանների պարտքի մի մասը թողնում է նրանց: Մեծավորն այս իմանալով, նրան վտարելով հանդերձ, գովում է նրա իմաստությունը և դառնորեն եզրակացնում, որ «այս աշխարհի որդիները ավելի իմաստուն են, քան լուսո որդիները»:

Մեր Տիրոջ այս խոսքը, մոտ երկու հազար տարիներ առաջ ասված, բազում մեկնաբանությանց նյութ է դարձել: Մարդկանց հատկապես պարմացրել է այն, որ Քրիստոս ինչպե՞ս է գովում անիրավի ճարակությունը և նույնիսկ այս աշխարհի գործերում նրա «իմաստությունը» գերադասում Լուսո որդիներից: Բայց որպեսզի լավ հասկանանք մեր Տիրոջ արած դատողությունը, պետք է իմանանք, թե նա ի՞նչ է հասկանում «իմաստուն» և «Լուսո որդիներ» ասելով:

Մեզանից մոտ 40 տարիներ առաջ, հենց այն վայրերում, որտեղ շրջել էր մեր Տերը,

Մեռյալ ծովի հյուսիս-արևմտյան ափին, պատահմամբ գտնվեցին վանական մի համայնքի գրադարանն ու ձեռագրերը: Այդ համայնքի մարդիկ, որ մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի հետ ժամանակակից են եղել, իրենք իրենց կոչել են «Լուսո որդիներ» և ապրել են Մեսիայի սպասումով: Վերոհիշյալ ձեռագրերի մեջ կա մի գործ, որը կոչվում է «Լուսո որդիների պատերազմը ընդդեմ խավարի որդիների»:

Այժմ տեսնենք, թե ի՞նչ է գրված Լուսո որդիների մասին երկու հազարամյակների միջից մեզ հասած այդ «Համայնքի Կանոնագրքում»:

«Աստված ստեղծել է մարդուն, որպեսզի աշխարհը ղեկավարի, և նրա համար նշանակել է երկու ոգիներ, որ նրանցով առաջնորդվի, մինչև Տիրոջ այցելության ժամանակը. ճշմարտության և ստի ոգիները:

Նրանք, որ ծնված են ճշմարտությունից՝ բխում են լույսի աղբյուրից. բայց ստի ծրնունդները բխում են խավարից:

Առաքինության բոլոր որդիները ղեկավարվում են Լույսի Իշխանի կողմից և քայլում են լույսի ճանապարհով:

Բայց խավարի որդիները խավարի ուժերի կողմից են ղեկավարվում և քայլում են խավար ճանապարհներով:

Խավարի իշխանը մոլորեցնում է առաքինության բոլոր որդիներին, և մինչև նրա վախճանը, նրանց բոլոր մեղքերը, չարագործությունները, մեղսագործությունները և ապօրեն արարքները նրա իշխանությունից են՝ Աստուծո խորհրդավոր օրենքներով:

Նրանց ամեն մեկ պատիժն ու տագնապը նրա հալածանքի հետևանքն են. որովհետև չարի բոլոր ուժերը ուզում են Լուսո որդիների տապալումը:

Բայց Աստված և իր ճշմարտության հրեշ-

տակը Լուստ որդիներին օգնության պիտի հասնի:

Որովհետև նա՝ ստեղծեց լույսի և խավարի ոգիներին և ամեն մի արարք նրանց վրա էին նեց և ամեն գործունեություն այդ ճանապարհով հաստատեց:

Եվ Նա մշտապես սիրում է մեկին և հրճվում է հավիտենապես նրա գործերով. բայց մյուսի խորհրդից խրտչում է և նրա ճանապարհները հավիտենապես ատում:

Աշխարհում լույսի ճանապարհները սրանք են, մարդու սրտի լուսավորման համար, և որպեսզի ճշմարիտ առաքինության բոլոր արահետները իմացվեն, և Աստուծո օրենքների վախը բույն դնի մարդու սրտում՝ նշենք դրանք:

Հեղության ոգի, համբերություն, առատ սեր, անհատնում բարություն, հասկացողություն և խելացիություն:

Հույժ իմաստության ոգի, որ վստահում է Աստուծո բոլոր գործերին և նրա գթասրտությանն է ապավինում:

Ամեն նպատակ ըմբռնելու խորագիտություն, եռանդուն պաշտպանություն արդար օրենքների, սուրբ միտում և սրտի հավատարմություն. ճշմարտության որդիների հանդեպ անսահման սեր, զմայելի անմեղություն, որին տհաճ են բոլոր անմաքուր կրքերը. հեզ վարվելակերպ, որը ծագում է ամեն ինչ հասկանալուց, և ճշմարտության հավատարիմ գաղտնապահություն:

Սրանք են Լույսի ոգու խորհուրդները՝ այս աշխարհի ճշմարտության որդիներին:

Եվ այս ոգով բոլոր քայլողներին այցելելու է ամուլումը, երկար մի կյանքի խոր խաղաղությունը և պտղաբերությունը, ինչպես և մշտական ամեն օրինանք և հավիտենական հրձականք անվերջանալի կյանքում, փառքի պսակ և վեհափառության պատմության անուպառ լույսի մեջ:

Սիրելի հավատացյալ ժողովուրդ, մեր Տերը՝ Հիսուս Քրիստոս, այս բոլորը ամփոփել է հետևյալ երկու մտքերի մեջ. «Սիրել Աստուծուն ամբողջ սրտով, ամբողջ հոգով և ամբողջ մտքով, և քո անձի նման սիրել քո հարևանին»: Իսկ վարձատրությունը ուրիշ բան չէ, եթե ոչ Երկնքի Արքայությունը:

Բայց լավ հասկանալու համար այս աշխարհի որդիներին՝ այսպես կոչված «իմաստությունը», պետք է հարկադրաբար ծանոթանանք նաև նրա՛նց հատկանիշներին: Ահա՛ վախկ դրանք:

«Իսկ խավարի ուժերի ճանապարհները հետևյալներն են. ազահություն, արդարության հանդեպ անտարբերություն, չարություն և ստություն, հոխորտանք և հպարտություն, խաբեբայություն և կեղծիք. դաժանություն,

անսպառ չարամտություն, անհաստում անմղտություն և ամբարտավանություն. կրքի սուղեցության տակ կատարված զարքելի արարքներ, լախիշ անմաքություն և հայիոյող լեզու, աչքի կուրություն և ականջի ծանրություն, խստապարանոցություն և սրտի կարծրություն. այնպես որ մարդ քայլում է խավարի և խարուխության բոլոր ճանապարհներով»:

Սիրելիներ, մեկ բառով ասած՝ սա խղճից զուրկ վիճակ է: Հենց այս երկրի որդիների իմաստությունը կայանում է նրանում, որ նրանք կարող են առանց խղճի արգելքի գործել, որովհետև խիղճը սահման է դնում: Նրանք կարող են միջոցների մեջ խտրություն չդնելով գործել, որ հաջողության հասնեն: Եվ այսպիսով ավելի ճարպիկ են համարվում այս աշխարհի գործերում:

Ապա կանոնագրքում խոսվում է ամեն մեկին հասանելիք դատաստանի մասին և ասվում.

«Մարդկանց բոլոր որդիների բնությունը ղեկավարվում է այս երկու ոգիների կողմից, և իրենց կյանքի ընթացքում մարդկային բոլոր բավությունները այս բաժանումներին մասնակից են և քայլում են երկու ճանապարհներով էլ: Եվ նրանց գործերի ողջ վարձատրությունը հավիտենականության համար հիմնվելու է նրա վրա, թե ինչքանով մարդ ընթացել է այս կամ այն ճանապարհով:

Որովհետև Աստված հաստատել է որդիներին հավասար կշռով մինչև ժամանակի վախճանը, և նրանց բաժանման միջև մրջտական ատելություն է սերմանել:

Ճշմարտությունը խորշում է կեղծիքի գործերից. և կեղծիքը ատում է ճշմարտության բոլոր ճանապարհները:

Եվ նրանց պայքարը կատաղի է, որովհետև միատեղ չեն ընթանում»:

Սիրելի հավատացյալ ժողովուրդ, Քրիստոս Նույն այս միտքը ամփոփելով՝ ասել է. «Չեք կարող երկու տիրոջ ծառայել»:

Երկու հապարամյակներ առաջ մեր Տիրոջ կողմից խոսված անիրավ տնտեսի սույն առակը լսողների մեջ հավանաբար եղել են նաև այս համայնքի մարդիկ, որոնք ջատկվ են հասկացել, թե ինչի էր ակնարկում Հիսուս:

Բայց թերևս չեն հասկացել, որ Նա եկել էր երկու ճանապարհները վերածելու մեկի՝ լույսի ճանապարհի: Նա եկել էր խավարի մեջ խարխափողներին ուղիղ ճանապարհ առաջնորդելու, լույսի զավակներ դարձնելու:

Սերնդից սերունդ՝ յոթանասուն, յոթանասուներեք սերունդներ իրար են փոխանցել այս լույսը, որ եկել-հասել է մեզ: Այդքան ժամա-

նակը քիչ է եղել աշխարհը լրիվ լուսավորելու համար: Խավարը դեռ կա:

Իսկ քրիստոնեությունը փիլիսոփայություն է, այլ՝ խղճի վրա հիմնված կրոն, խիղճը արթնացնող կրոն: Դեռ շատ գործ կա անելիք:

Ապաշխարության այս օրերին, ուրեմն,

մնում է, որ մենք էլ սթափվենք, արթնացնենք մեր խիղճը ու քայլենք լույսի ճանապարհով, որպեսզի արժանանանք Լուսո որդիներին սպասվելիք հարության:

«Մինչդեռ վոյսն ընդ ձեզ ունիք, հաւատացեք ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ եղիջիք» (Հովհ. ԺԲ 36):

